

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Jana Jiráska, Ph.D., a JUDr. Terezy Matuškové, v právní věci

žalobce: **V. P.**
bytem X
zastoupen advokátkou JUDr. Martinou Řezníčkovou, Ph.D.
sídlem Zelný Trh 12, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Magistrát města Brna**
sídlem Dominikánské nám. 1, 601 67 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 5. 2025, sp. zn. 5400/OD/2025/0152521-Ro-/6/,

takto:

- I. Rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 22. 5. 2025, sp. zn. 5400/OD/2025/0152521-Ro-/6/, a rozhodnutí Úřadu městské části Brno-Ivanovice ze dne 11. 3. 2025, č. j. MCBIVA 00335/2025, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 15 270 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokátky JUDr. Martiny Řezníčkové, Ph.D.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně dne 23. 6. 2025 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 5. 2025, sp. zn. 5400/OD/2025/0152521-Ro-/6/ („napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části Brno-Ivanovice („městský úřad“) ze dne 11. 3. 2025, č. j. MCBIVA 00335/2025. Tímto rozhodnutím městský úřad shledal žalobce vinným spácháním přestupku podle § 42a odst. 1 písm. h) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, kterého se dopustil tím, že dne 12. 10. 2024 poškodil veřejně přístupnou účelovou komunikaci NN 159 nacházející se mimo jiné na pozemku parc. č. 555/9 v k. ú. Ivanovice („pozemek“). Komunikaci rozorál do hloubky cca 30 cm, čímž znemožnil její obecné užívání. Za tento přestupek žalobci uložil pokutu ve výši 12 500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 2 500 Kč.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Žalobce namítal, že rozhodnutí městského úřadu vykazuje vnitřní rozpornost, jelikož mělo být vydáno dne 11. 3. 2024, avšak přestupek se stal až dne 12. 10. 2024. Rozhodnutí přitom musí být v souladu ve výroku, odůvodnění i časové posloupnosti. Tato zásadní nesrovnalost znemožňuje rozhodnutí řádně přezkoumat a může vést až k závěru o jeho nicotnosti.
3. Žalovaný podle žalobce spolehlivě neprokázal existenci veřejně přístupné účelové komunikace. Pouze odkázal na dřívější řízení, nepředložil žádné relevantní osvědčení o její existenci ani geometrické zaměření. Žalobce považuje pozemek za soukromý; žádné omezení vlastnického práva neevduje ani katastr nemovitostí, ani Brněnské komunikace a.s. Souhlas s užíváním, a to ani konkludentní, nikdy udělen nebyl. Vlastníci o cestě nevěděli, nemohli tedy ani ničeho činit. Žalobce navíc již několikrát upozorňoval, že cesta není stálá a neměnná, jelikož se v terénu téměř o dva metry posunula.
4. Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, jelikož se jedná o formální rozhodnutí bez hlubší analýzy skutkových a právních otázek. Neobsahuje přesné a konkrétní zdůvodnění, jaké skutečnosti vedly ke vzniku veřejně přístupné účelové komunikace, ani jak bylo prokázáno, že právě jednání žalobce vedlo k poškození cesty.
5. Žalobce navrhoval k objasnění skutečného stavu provedení místního šetření. Povinností správního orgánu je zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Neprovedení místního šetření zakládá vadu řízení a porušuje právo žalobce na spravedlivý proces.
6. Žalovaný dále nesprávně přihlížel k nedatovaným fotografiím oznamovatelů přestupku. Orba byla provedena těsně k hranici, na cestě se žalobce otáčel traktorem. Orbu nelze provádět za deště a bláta, z fotografií je přitom zřejmé, že delší dobu pršelo. Dle záznamů o počasí přitom na nejbližší stanici vůbec nepršelo a bylo polojasno. Předložené fotografie tedy nejsou ze dne 12. 10. 2024, byly pořízeny později. Žalovaný měl proto postupovat v souladu se zásadou v pochybnostech ve prospěch žalobce. Cesta není rozoraná do hloubky 30 cm, to by musela vypadat stejně jako pole. Orat ji tímto způsobem není možné, jelikož je na cestu navážen asfalt bez souhlasu vlastníků pozemku.
7. Po zásahu žalobce byl průjezd možný, žalobce tak nenaplnil skutkovou podstatu přestupku. Uložená pokuta je vyšší než v předchozím řízení, ačkoliv předchozí rozhodnutí bylo

napadeno správní žalobou. Jelikož soudní řízení dosud nebylo pravomocně skončeno, je tvrzení o recidivě předčasné.

8. Žalobce na základě výše uvedeného navrhl, aby soud obě rozhodnutí zrušil, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

9. Jelikož žalobce v žalobě opakuje stejné argumenty jako v odvolání, odkázal žalovaný na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Udělená pokuta v tomto případě mohla být zvýšena pro opakované spáchání přestupku, jelikož rozhodnutí o předcházejícím přestupku je již pravomocné. Závěrem žalovaný navrhnul, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Posouzení věci

10. Žaloba je důvodná.
11. K tvrzení o nepřezkoumatelnosti a nicotnosti rozhodnutí soud uvádí, že nepřezkoumatelným pro nesrozumitelnost je zejména takové rozhodnutí, z jehož výroku nelze zjistit, jak správní orgán ve věci rozhodl, nebo jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod uvedený pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-78, č. 133/2004 Sb. NSS). O nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů se jedná v případě, kdy se správní orgán nevypořádá se všemi námitkami, případně své rozhodnutí neodůvodní vůbec nebo jej odůvodní nedostatečně. K tomu, aby napadené rozhodnutí bylo možno přezkoumat, je potřeba konkrétně uvést, o jaké důvody se rozhodnutí opírá a jak k nim správní orgán dospěl (již rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, sp. zn. 6 A 48/92). Nicotným je pak takový správní akt, jenž trpí natolik intenzivní a závažnou vadou, že v jejím důsledku dochází k faktické neexistenci samotného správního aktu (nález Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2010, sp. zn. IV.ÚS 1463/09).
12. Chybně uvedené datum vydání v hlavičce rozhodnutí městského úřadu žádnou z výše uvedených vad způsobit nemůže. Jak je zřejmé z obsahu správního spisu i z doručenek v něm uložených, rozhodnutí bylo fakticky vydáno dne 11. 3. 2025, nikoliv dne 11. 3. 2024. Že jde o zjevný překlep navíc uvedl také žalovaný v napadeném rozhodnutí. Námitka je nedůvodná.
13. Žalobce dále namítal, že napadené rozhodnutí neobsahuje přesné zdůvodnění závěrů o vzniku veřejně přístupné komunikace ani jak bylo prokázáno, že právě jednání žalobce vedlo k naplnění skutkové podstaty přestupku. Soud k tomu poznamenává, že odvolací řízení slouží k nápravě vad prvostupňového rozhodnutí, a jeho smyslem je zejména reagovat na odvolací námitky. Odvolací orgán tak není povinen ze své iniciativy rozhojňovat argumentaci prvostupňového orgánu či obsáhle vypořádávat odvolací námitky, pokud tomu neodpovídá úroveň námitek samotných. Jinak řečeno, čím obecnější a stručnější je argumentace odvolatele, tím stručněji a obecněji je odvolací orgán povinen na ni reagovat.
14. Ve vztahu k existenci veřejně přístupné účelové komunikace žalobce v odvolání namítal jen to, že rozhodnutí městského úřadu postrádá odůvodnění, na základě jakých skutečností došlo ke vzniku veřejně přístupné účelové komunikace, a že městský úřad nepředložil žádné osvědčení o její existenci. Soud proto považuje žalovaným uvedenou argumentaci za zcela

adekvátní a úvahy správních orgánů, se kterými ostatně sám žalobce ve zbytku žaloby bez problému polemizuje, za plně přezkoumatelné. Dále se proto soud zabýval věcí samou.

15. Podle § 2 odst. 1 je pozemní komunikace dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti.
16. Podle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích je účelová komunikace pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků.
17. Podle § 19 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích smí každý v mezích zvláštních předpisů upravujících provoz na pozemních komunikacích a za podmínek stanovených tímto zákonem užívat pozemní komunikace bezplatně obvyklým způsobem a k účelům, ke kterým jsou určeny (dále jen "obecné užívání"), pokud pro zvláštní případy nestanoví tento zákon nebo zvláštní předpis jinak. Uživatel se musí přizpůsobit stavebnímu stavu a dopravně technickému stavu dotčené pozemní komunikace. Podle odst. 2 uvedeného ustanovení je zakázáno veřejně přístupné účelové komunikace bez vozovky poškozovat takovým způsobem, že se tím znemožní jejich obecné užívání.
18. Podle § 42a odst. 1 písm. h) zákona o pozemních komunikacích se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poškodí veřejně přístupnou účelovou komunikaci bez vozovky takovým způsobem, že znemožní její obecné užívání. Podle odst. 7 písm. c) zmíněného ustanovení lze za uvedený přestupek uložit pokutu do výše 200 000 Kč.
19. Nynější řízení není prvním přestupkovým řízením, v němž byl žalobce shledán vinným z poškozování cesty, která vede podél silnice Hradecká po pozemku ve spoluvlastnictví jeho manželky. Žalobce byl již z naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 42a odst. 1 písm. h) zákona o pozemních komunikacích shledán vinným v roce 2024. Rozhodnutí Magistrátu města Brna o odvolání v dané věci vydané dne 6. 12. 2024, sp. zn. 5400/OD/2024/0905155-Ro-/20/, napadl žalobce správní žalobou, o které zdejší soud rozhodoval v řízení vedeném pod sp. zn. 31 A 3/2025. V tomto řízení se nejen správní orgány, ale také zdejší soud důkladně zabýval otázkou, zda je sporná cesta veřejně přístupnou účelovou komunikací. Zdejší soud žalobci v příslušném rozsudku podrobně vysvětlil, že se existence veřejně přístupné účelové komunikace nevyvozuje z žádného osvědčení, ani z evidence v katastru nemovitostí. Veřejně přístupné účelové komunikace vznikají i zanikají ze zákona, naplněním definičních znaků. Sporná cesta přitom všechny definiční znaky naplnila, a je proto veřejně přístupnou účelovou komunikací bez vozovky. Žalobce ostatně v nynějším řízení ani nic konkrétního ve vztahu k naplnění jednotlivých znaků nenamítal. Jelikož soud nepovažuje za účelné již jednou vyřčené a definitivně posouzené opakovat, v podrobnostech odkazuje na odůvodnění rozsudku ve věci pod sp. zn. 31 A 3/2025. Pro účely této věci své závěry pouze stručně shrnuje.
20. První znak, tj. stálost a patrnost v terénu, cesta splňuje, jelikož se jedná o dvě v terénu stálé a patrné koleje se zeleným pruhem uprostřed. Cesta spojuje jednotlivé nemovitosti v zahrádkářské kolonii s ostatními pozemními komunikacemi, čímž je naplněn druhý znak. Podle soudu byl naplněn také třetí znak, kterým je souhlas vlastníka s obecným užíváním jeho pozemku jako pozemní komunikace. Nelze se domnívat, že pokud se vlastník o svůj pozemek dostatečně nezajímal (tvrdil, že o cestě nevěděl), nemohlo dojít k udělení konkludentního souhlasu se vznikem cesty. Konkludentní souhlas je totiž fakticky udělen

právě nečinností vlastníka, tedy tím, že užívání svého pozemku nezabrání. Naproti tomu v případě nesouhlasu musí jít o nesouhlas kvalifikovaný, tedy zcela jasné a nezaměnitelné aktivní jednání vlastníka pozemku proti vzniku veřejně přístupné komunikace. V daném případě přitom sporná cesta vedla podél silnice Hradecká nejméně od roku 1990 a tehdejší spoluvlastníci (otec manželky žalobce L. R. st. a A. C.) s ní konkludentně souhlasili. Jejich souhlas váže i právní nástupce, tedy i manželku žalobce. Cesta naplňuje také poslední znak nutné komunikační potřeby, jelikož neexistuje alternativní cesta, po které by bylo možné dojet do dolní části zahrádkářské kolonie při silnici Hradecká.

21. Soud se již ve zmíněném řízení zabýval také námitkou, že došlo k posunu cesty v terénu. Tento posun totiž žádným způsobem prokazatelnost stálé a patrné cesty na místě samém nemůže vyvrátit. Přesné vyměření cesty není pro účely posouzení charakteru účelové komunikace potřebné. Nebylo by ani možné, jelikož veřejně přístupné účelové komunikace, na rozdíl od ostatních typů komunikací, vznikají živelně, nikoliv na základě rozhodnutí správního úřadu. Cesta zkrátka vznikne postupně tam, kde se dlouho chodí či jezdí, aniž by tomu vlastník pozemku bránil. Účelová komunikace je proto vymezena pozemky, po nichž vede. Nejedná se o stavbu, která by byla určena přesně vymezenými hranicemi (rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 20. 12. 2018, č. j. 29 A 219/2016-181). Nad rámec uvedeného soud doplňuje, že dle žalobcem předložených ortofoto map byla oproti roku 1994 cesta v terénu lehce posunutá již v roce 2009, tedy ještě před tím, než jeho manželka vůbec nabyla pozemek do spoluvlastnictví. V aktuálním koridoru tak cesta vede již přes 15 let.
22. Kvalifikace sporné cesty jako veřejně přístupné komunikace manželce žalobce a dalším spoluvlastníkům navíc jejich vlastnická práva k pozemku nijak neodjímá. Ti jsou i nadále vlastníky svého soukromého pozemku, jsou však povinni strpět užívání příslušné části pozemku jako obecně užívané účelové komunikace. Námitky týkající se existence veřejně přístupné účelové komunikace jsou tedy nedůvodné.
23. Soud se proto dále zabýval tím, zda bylo v řízení prokázáno, že žalobce rozorál předmětnou cestu do hloubky cca 30 cm, neboť takto vymezil skutek městský úřad a právě toto jednání kvalifikoval jako přestupek. Žalobce přitom v žalobě namítal, že se rozorání cesty do hloubky cca 30 cm nedopustil.
24. Správní orgán, který vede řízení, je povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád), aby mohl daný případ objektivně posoudit. Za tímto účelem opatřuje celou řadu podkladů, důkazů a zjištění. Podkladem může být prakticky cokoli, co má určitou vypovídací hodnotu, může přispět ke zjištění stavu věci a bylo získáno v souladu se zákonem (§ 50 odst. 1 správního řádu). Účastníci mají povinnost součinnosti, tj. povinnost označit důkazy na podporu svých tvrzení. Za zjištění skutkového stavu je ale zodpovědný právě správní orgán. Ten tak návrhy účastníků není vázán a nemá povinnost navrhovaný důkaz provést, pokud jej považuje za nadbytečný, resp. může v souladu se zásadou vyšetřovací provést rovněž důkazy další (§ 52 správního řádu). S otázkou, jaké důkazy použil a s jakým výsledkem, se musí správní orgán vypořádat v odůvodnění svého rozhodnutí (§ 68 odst. 3 správního řádu).
25. Soud se ztotožnil s názorem městského úřadu, že provedení žalobcem navrhovaného místního šetření by objasnění skutkových okolností nepřispělo. Jelikož bylo oznámení o přestupku doručeno městskému úřadu až po 18 dnech od jeho spáchání, ohledání stavu cesty na pozemku by ve vztahu k jejímu poškození v den spáchání přestupku nebylo žádným způsobem vypovídající.

26. S hodnocením shromážděných důkazních prostředků ze strany správních orgánů se však zdejší soud neztotožnil. Oznamovatelé V. F. a J. H. v oznámení uváděli, že žalobce cca ve 12 hodin oral cestu do hloubky 30 cm, kvůli čemuž byla cesta nesjízdná. Svědkyně F. ve své výpovědi uvedla, že žalobce v dopoledních hodinách viděla vjíždět na cestu, která pak kolem 13. hodiny nebyla sjízdná. V odpoledních hodinách cestu zajezdilo větší auto vozící cement, pak se již dalo s omezením projet. Svědek H. uváděl, že ze svého domu na vzdálenost asi 120 metrů viděl žalobce, jak rozorává cestu. V odpoledních hodinách cestu zajezdilo větší a těžší auto, takže poté byl již průjezd možný. Doložené fotografie pořídil svědek v odpoledních hodinách.
27. Žalobce i oznamovatelé předložili nedatované fotografie, které mají zachycovat poškozenou komunikaci. Fotografie předložená žalobcem měla být pořízena ihned po orbě, tedy dne 12. 10. 2024 ve 13:12 hodin. Fotografie předložené oznamovateli měly být pořízeny 12. 10. 2024 v odpoledních hodinách poté, co již cestu zajezdilo velké auto. Na všech předložených fotografiích je polojasno. Terén přitom není zmáčen deštěm, jak tvrdil žalobce. Pouze na jedné z fotografií, která byla jako jediná pořízena z druhé strany cesty, je v prohlubni na straně u pole kaluž vody. Počasí na fotografii tak odpovídá žalobcem předloženému archivu počasí, podle které bylo v den spáchání přestupku skoro jasno až polojasno, avšak den před spácháním přestupku, tj. 11. 10. 2025, pršelo, díky čemuž se v prohlubni mohla nacházet kaluž vody.
28. Z fotografií je však zřejmé pouze to, že se na cestě v šíři žalobcem oraného pozemku nachází vrstva hlíny. Je vysoce pravděpodobné, že na pozemek nasypal tuto hlínu právě žalobce. Ten totiž sám uvedl, že se na cestě otáčel traktorem, což potvrdila výpověď svědkyně F. Následně si své počínání předloženou fotografií také zdokumentoval. Poškození cesty rozoráním do hloubky 30 cm, ze kterého shledali žalobce ve výroku rozhodnutí o přestupku vinným žalovaný i městský úřad, však podle soudu z předložených fotografií zřejmé není. Naopak je vidět přechod mezi hluboce rozoraným polem a cestou, na které žádné rýhy způsobené orbou nejsou vidět. Na základě předložených podkladů tak nelze dospět k závěru, že žalobce inkriminovanou cestu rozoral do hloubky 30 cm. Tuto skutečnost sice oznamovatelé tvrdí, ovšem fotografie ji nepotvrzují, naopak rozorání do hloubky 30 cm vyvracejí. Svědkyně F. žalobce orat neviděla a ve prospěch závěru správních orgánů tak vypovídal pouze svědek H. Ten však žalobce údajně viděl orat cestu ze vzdálenosti 120 m. Z takové dálky ovšem může být obtížné rozlišit orbu na přilehlém poli a pouhé otáčení žalobce na cestě se zdviženým pluhem, jehož důsledkem je napadaná hlína. S ohledem na poměrně jednoznačné vyznění fotografií tak soud výpověď svědka H. nepovažuje v tomto ohledu za dostatečně průkaznou. Lze tak uzavřít, že skutek, který byl žalobci kladen za vinu, nebyl v řízení prokázán. Tím je dán důvod pro zrušení rozhodnutí žalovaného podle § 76 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.). Jelikož napadené rozhodnutí neobstojí již co do výroku o vině, nemá v současné chvíli význam zabývat se žalobními námitkami směřujícími do výroku o trestu.

V. Závěr a náklady řízení

29. Z výše uvedeného důvodu soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž je vázán právním názorem soudu (§ 76 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 78 odst. 4 a 5 s. ř. s.) Jelikož shledané nezákonnosti se dopustil již městský úřad, zrušil soud rovněž prvostupňové rozhodnutí městského úřadu (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). Městský úřad tak nyní uváží, zda skutek, o němž bylo zahájeno přestupkové řízení, je možné prokázat dalšími důkazy

a pokud ano, provede je a ve věci rozhodne. Pokud k takovému závěru nedospěje, řízení o přestupku zastaví podle § 86 odst. 1 písm. c) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

30. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. podle níž nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl plně úspěšný, a má proto právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce jsou tvořeny odměnou jeho zástupkyně za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba) podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), přičemž mimosmluvní odměna za jeden úkon právní služby činí částku 4 620 Kč [§ 7, § 9 odst. 5 advokátního tarifu]. Dále žalobci náleží náhrada hotových výdajů jeho zástupkyně v paušální výši 450 Kč za každý úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). K tomu soud připočetl náhradu za daň z přidané hodnoty, kterou je zástupkyně žalobce povinna odvést z odměny a náhrad ve výši 2 130 Kč (§ 57 odst. 2 s. ř. s.) a zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč. Celkem tedy žalobci na náhradě nákladů řízení náleží částka ve výši 15 270 Kč. Soud žalovanému uložil zaplatit náhradu nákladů řízení k rukám zástupkyně žalobce v přiměřené lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 27. listopadu 2025

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu